

Scholen laten door onwetendheid gunstige businesscases aan energiebesparing liggen

24-07-2015 12:31

Veel gemeenten en schoolbesturen zijn niet bekend met de mogelijkheden om een goed renovatieplan op te stellen waarbij de investering zich in een afzienbare tijd kan terugverdienen. En dat zonder een cent subsidie. "Zonde, want zo blijven er veel scholen met een hoge energierekening en een ongezond binnenklimaat zitten, terwijl er echt haalbare business cases kunnen worden opgesteld", zegt Jeroen Nollet van Escoplan.

Een voorbeeld: Voor de Mytyschool Ulingshof in Venlo is een renovatieplan opgesteld. Het gebouw kan verduurzaamd worden, van energielabel E naar A. De investering kan zich in 15 jaar terugverdienen, je bespaart 68 procent op CO2-uitstoot en de exploitatiekosten dalen met meer dan 13 duizend euro per jaar. Er wordt momenteel aanbesteed. Hoe is het mogelijk dat er nog zo weinig projecten met zulke goede business cases worden gerealiseerd?

Jeroen Nollet van Escoplan presenteerde deze businesscase en de bijbehorende vraag tijdens de VNG Energie Tussentop in juni van dit jaar. Hier werden ook de nodige belemmeringen genoemd, zoals de krappe bekostiging, onvoldoende inzicht in opbrengsten, kosten en risico's en onvoldoende financieringsmogelijkheden. Daarnaast vormen te weinig aanbestedingen een belemmering,

Negatieve ervaringen zingen snel rond

"Gemeenten en schoolbesturen zijn vaak niet bekend met de mogelijkheden die er wel zijn, en ze schromen om marktpartijen in te schakelen", zegt Nollet. "Niet alleen wat betreft financieringsoplossingen, maar ook technisch. Warmtepompen en WKO's zijn niet bekend, en negatieve ervaringen zingen snel rond. Zonde, want zo blijven er veel scholen met een hoge energierekening en een ongezond binnenklimaat zitten, terwijl er echt haalbare business cases kunnen worden opgesteld. Het voorbeeld van een Venlose school laat dat zien: een goede business case, zonder subsidie."

In het plan zijn binnenmilieumaatregelen nog niet meegenomen. Ook schoolbesturen en gemeenten erkennen dat zij kennis en expertise missen, bijvoorbeeld ten aanzien van verduurzamingsopties, aanbestedingen en financieringsoplossingen. Dat blijkt onder meer uit de Consultatieronde die Ruimte-OK en Klimaatverbond najaar 2014 hebben uitgevoerd als eerste fase van de Green Deal verduurzaming Scholen. Daaruit blijkt ook dat zij het beeld hebben dat de markt weinig inzicht heeft in de (klant)vraag. Beter matchen van vraag en aanbod lijkt ook nog een grote uitdaging.

Wat te doen?

Wat zouden gemeenten en schoolbesturen kunnen doen? Zij kunnen starten met het opstellen van een Integraal Huisvestings Plan (IHP), een vastgoedstrategie en kwaliteitsmetingen van de scholen. Vervolgens kunnen zij ambities formuleren en haalbaarheidsstudies, businesscases en een plan van aanpak opstellen en een programma van eisen. Bij de uitvoering is aandacht nodig voor projectbeheersing (kosten, kwaliteit en planning) en monitoring van de afgesproken prestaties. Tenslotte is het belangrijk om per fase aan te geven wie (schoolbestuur, gemeente, adviseur) wanneer moet acteren en wie er als hulpverleners zijn te mobiliseren.

Uitgewerkt voorbeeld: de Mytyschool in Venlo

Om te kunnen beslissen over verduurzaming van de Mytyschool heeft Onderwijsgroep Buitengewoon een

business case laten opstellen door Escoplan. Hierin zijn enkele technische concepten geformuleerd en scenario's opgesteld voor de gewenste energielabelstappen. En er is een kostenbegroting van de maatregelen met bijbehorende energiebesparing en terugverdientijden opgesteld. Deze zijn verwerkt in een Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP) voor een periode van 15 jaar.

Met het plan is inzichtelijk gemaakt welke investeringen zichzelf via energiebesparing en lagere (onderhouds)kosten terugverdienen. Deze investeringen kunnen zo 'budgetneutraal' naar voren worden gehaald. Uit het DMJOP blijkt dat als er nu geïnvesteerd wordt in maatregelen, de gemiddelde kosten per jaar zelfs dalen. Inmiddels heeft het schoolbestuur de verduurzaming aanbesteed. Voor het installatiedeel is een ESCo-constructie een van de opties.

Kengetallen Mytyschool Venlo op een rij

-2.500 m² BVO; Energielabel E

-energiekosten 41.800 euro/jr, MJOP 113.000 euro/jr --> totaal: 154.800 euro/jr

-maatregelen: dakisolatie, HR++ glas, warmtepomp op buitenlucht, HF verlichting met aanwezigheidsdetectie en daglichtregeling, PV panelen op 30% dakoppervlakte (NB: ventilatievoorzieningen zijn nog onderwerp van gesprek)

-naar Energielabel A, investering van 555.000 euro – investering door school en/of ESCo

-CO₂ emissiereductie: 68%

-daling gemiddelde jaarlijkse kosten de eerste 15 jaar 12.806 euro, daarna 51.308 euro/jr

Meer informatie is te vinden op:

www.rvo.nl/frissescholen (o.a. Leidraad Verduurzamen Basisscholen)

www.escoplan.nl (o.a. Stappenplan)